

Coachkaarten voor identiteitsontwikkeling *Ik en de maatschappij*

Deze coachkaarten zijn een hulpmiddel om leerlingen te ondersteunen in hun identiteitsontwikkeling. Door leerlingen vragen te stellen en de antwoorden te delen, daarop te reflecteren en inzicht te geven in hun eigen emoties, impulsen en gedrag, doen zij zelfkennis op.

Coachkaarten met 6 bouwstenen;
Wie ben ik? Waar leef ik? Wat wil ik?
Wat kan ik? Wat doe ik? En Wat vind ik?

Per bouwsteen drie coachkaarten
met 3 vragen erop.
Totaal 18 coachkaarten x 2 = 36.
In totaal 108 vragen.

Uitleg identiteitsontwikkeling

Identiteitsontwikkeling is een dynamisch proces dat wordt beïnvloed door de omgeving en de ervaringen van een persoon. Kinderen vormen een zelfbeeld aan de hand van boodschappen van hun ouders, familie, vrienden, school en de wijk, interacties via rolmodellen, verhalen en beelden om hun heen en ervaringen in het verleden.

Identiteitsontwikkeling omvat het ontwikkelen van een gevoel van wie we zijn, ons zelfbeeld en ons gevoel van eigenwaarde. Het omvat ook het begrijpen van onze rol in de samenleving, onze relaties met anderen en onze doelen en ambities voor de toekomst.

Gebruiksaanwijzing coachkaarten

Met deze coachkaarten neem je de leerlingen mee op reis om zichzelf beter te leren kennen. Je kan de coachkaarten individueel of in groepsverband gebruiken.

Introductie:

- Leg uit wat het doel van de coachkaarten is, en hoe je deze gaat gebruiken.
  - Leg de nadruk op het feit dat het antwoord op een vraag niet fout kan zijn. Ook al is het antwoord ongepast en veraf staat van de algemene waarden en normen.
- De vragen zijn ontworpen om leerlingen inzicht te laten krijgen in hun eigen denken en doen.

Gebruik coachkaarten

Klassikaal

Leg 18 coachkaarten op de grond als je in een kring gaat zitten of op een tafel en laat iedere leerling 1 coachkaart uitkiezen. Houd zelf de andere set met 18 coachkaarten bij de hand. Je kan starten met de vraag wie het coachkaartje "Wie ben ik?" nummer 1, 2 of 3 heeft. En vragen wie er wil beginnen. Je kan zelf de eerste vraag stellen of een leerling zelf een vraag laten uitkiezen. Wanneer de leerling de vraag heeft beantwoord, kan er gediscussieerd worden over de vraag. Is dit herkenbaar, geldt dit ook voor jou, waarom wel/niet enz.

Gebruik coachkaarten

Per groep

Deel de groep op in twee- of drietallen en laat de leerlingen elkaar interviewen aan de hand van de vragen op de kaartjes, per groep 1 thema. Laat de leerlingen een soort samenvatting maken al dan niet op papier en presenteren aan de gehele groep/ klas. Bespreek de overeenkomsten en verschillen met elkaar.

Gebruik coachkaarten

Individueel

Laat de leerling zelf een coachkaart uitzoeken en de vragen beantwoorden. Stel zelf open vragen n.a.v. de antwoorden om zo de gedachten en gevoelens van de leerling helder te krijgen.

Afronding:

Eindig iedere sessie met een reflectie. Bespreek na wat er is besproken, wat ze over zichzelf hebben geleerd en hoe dit toegepast kan worden in het dagelijks leven.

Coachkaarten zijn een krachtig middel om leerlingen te helpen hun gedachtes, gevoelens en gedragingen te verkennen en nieuwe perspectieven te ontwikkelen. De rol van de leerkracht of coach is hierbij bepalend. Blijf open vragen stellen en reflectie aanmoedigen.

Handleiding

Coachkaarten voor identiteitsontwikkeling

Coachkaarten voor burgerschapsvaardigheden

De maatschappij en ik

Deze coachkaarten zijn een hulpmiddel om leerlingen burgerschapsvaardigheden aan te leren. Door in gesprek te gaan over hoe we samenleven, welke waarden belangrijk zijn en dat je van mening kan verschillen, maar elkaar daardoor niet buitensluit. Dat je begrip hebt voor anderen en daarin autonoom kan zijn.

Acht coachkaarten voor burgerschapsvaardigheden; Vrijheid van meningsuiting, Gelijkheid, Begrip voor anderen, Verdraagzaamheid, Afwijzen discriminatie, Autonomie, Verantwoordelijkheidsbesef en Afwijzen onverdraagzaamheid.

Per thema twee coachkaarten met 3 vragen erop.
Totaal 16 coachkaarten x 2=32.
Totaal 96 vragen.

Uitleg Burgerschapsvaardigheden

Burgerschapsvorming of burgerschapsvaardigheden opdoen is een proces waarbij leerlingen vaardigheden, kennis en waarden opdoen waardoor zij actieve en betrokken burgers worden.

Burgerschapsvorming gaat over het begrijpen van de geschiedenis en de grondwet van een land, het ontwikkelen van respect voor anderen en diversiteit, het leren van kritisch denken en problemen oplossen. Allemaal vaardigheden die je nodig hebt om mee te kunnen doen in de maatschappij.

Gebruiksaanwijzing coachkaarten

Met deze coachkaarten neem je de leerlingen mee op reis om de maatschappij beter te leren kennen en hun eigen rol daarin. Je kan de coachkaarten individueel of in groepsverband gebruiken.

Introductie:

- Leg uit wat het doel van de coachkaarten is, en hoe je deze gaat gebruiken.
- Leg de nadruk op het feit dat het antwoord op een vraag niet fout kan zijn. Ook al is het antwoord ongepast en staat het veraf van de algemene waarden en normen. De vragen zijn ontworpen om leerlingen inzicht te laten krijgen in de acht basiswaarden die vallen binnen de wet burgerschapsonderwijs en hun eigen denken en doen daarbij.

Gebruik coachkaarten

Klassikaal

Leg 16 coachkaarten op de grond wanneer je in een kring gaat zitten of op een tafel en laat iedere leerling 1 coachkaart uitkiezen. Houd zelf de andere set met 16 coachkaarten bij de hand. Je kan starten met de vraag wie het coachkaartje “Vrijheid van meningsuiting “ nummer 1 of 2 heeft. En vragen wie er wil beginnen. Je kan zelf de eerste vraag stellen of een leerling zelf een vraag laten uitkiezen. Wanneer de leerling de vraag heeft beantwoord, kan er gediscussieerd worden over de vraag. Ben je het er mee eens, is dit herkenbaar, zie je het zelf ook zo, waarom wel/niet enz.

Gebruik coachkaarten

Per groep

Deel de groep op in twee- of drietallen en laat de leerlingen elkaar interviewen aan de hand van de vragen op de kaartjes, per groep 1 thema.

Laat de leerlingen een soort samenvatting maken al dan niet op papier en presenteren aan de gehele groep/ klas. Bespreek de overeenkomsten en verschillen met elkaar.

Gebruik coachkaarten

Individueel

Laat de leerling zelf een coachkaart uitzoeken en vragen beantwoorden. Stel open vragen n.a.v. de antwoorden om de gedachten en gevoelens van de leerling helder te krijgen.

Afronding:

Eindig iedere sessie met een reflectie. Bespreek na wat er is besproken, wat ze over zichzelf en de maatschappij hebben geleerd en hoe dit toegepast kan worden in het dagelijks leven.

Coachkaarten zijn een krachtig middel om leerlingen te helpen hun gedachtes, gevoelens en gedragingen te verkennen en nieuwe perspectieven te ontwikkelen. De rol van de leerkracht of coach is hierbij bepalend. Blijf open vragen stellen en reflectie aanmoedigen.

Handleiding

Coachkaarten
voor
burgerschaps-
vaardigheden

